

Green City Accord

Vihreitä ja terveitä kaupunkeja Eurooppaan

Me, kaupunginjohtajat ja paikallishallinnon johtajat, jotka allekirjoitamme Green City Accord -aloitteen, jaamme vision urbaanista tulevaisuudesta, jossa vuoteen 2030 mennessä kansalaisemme voivat hengittää puhdasta ilmaa, nauttia puhtaasta vedestä ja käyttää puistoja ja viheralueita ja jossa melusaaste on nykyistä vähäisempää. Visiossamme kiertotaloudesta tulee totta, jätteet muutetaan resursseiksi ja kierrätys on itsestäänselvyys.

Haluamme, että kaupunki on asukkailleen miellyttävä paikka asua, työskennellä ja investoida. Paikka, joka edistää heidän terveyttään ja hyvinvointiaan. Pyrimme kaikkiin käytössämme oleviin keinoihin toteuttamaan tämän vision, ja allekirjoittamalla tämän aloitteen sitoudumme etsimään ratkaisuja kaupunkiemme kiireellisimpiin ympäristöhaasteisiin ja edistämään siirtymistä ekologisesti kestävimpiin kaupunkeihin, jotka pystyvät kohtaamaan tulevaisuuden haasteet paremmin. Kaupunkimme tulevat toimimaan esikuvina muille ympäri maailman.

Me, kaupunginjohtajat ja paikallishallinnon johtajat, toteamme:

Kaupungeillamme on ratkaiseva vaikutus kestävään kehitykseen. Tänä päivänä yli 70 prosenttia Euroopan unionin väestöstä asuu taajama-alueilla. Kaupungit ovat aina olleet ihmisen kehityksen keskuksia, ja niiden tulisi tarjota asukkailleen puhdas ja terveellinen elinympäristö..

Vaikka olemmekin yhteisin ponnisteluin pystyneet parantamaan ympäristön tilaa ja nostamaan vaatimustasoa kaikissa Euroopan unionin maissa, moni ongelma on vielä ratkaisematta. Ilmansaasteet ovat edelleenennenaikaisten kuolemien ja sairauksien suurin ympäristöön liittyvä syy. Vesistöjen tila ei vielä ole hyvä, ja Euroopan vesialueisiin kohdistuu yhä huomattavia paineita. Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemien tila heikkenee edelleen. Ympäristömelu aiheuttaa yhä enemmän huolta, ja tehottomien jätteenhallintakäytäntöjen vuoksi haaskataan merkittävä määrä arvokkaita resursseja, mikä jarruttaa siirtymistä kiertotalouteen.

Puhdas ja terveellinen ympäristö parantaa elämänlaatuamme, ja se on fyysisen ja henkisen hyvinvointimme kannalta keskeisessä asemassa. COVID-19-pandemia on tuonut esiin, miten tärkeää ympäristö on oman vastustuskykymme ylläpitämisessä. Huono ilmanlaatu vaarantaa terveyden ja altistaa terveysuhille, kun taas mahdollisuus oleskella puistoissa, metsässä ja muilla viheralueilla parantaa yleistä hyvinvointia. Luonnon suojelu ja ennallistaminen ovat tehokkaita työkaluja taistelussa ilmastonmuutosta vastaan.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma hyväksyttiin joulukuussa 2019, ja sen myötä EU on siirtymässä kohti kestäväää kehitystä. Ohjelman tavoitteet muuttuvat konkreettiseksi todellisuudeksi kaupungeissa, joten kaupunkien panos on merkittävä strategian



täytäntöönpanossa. Näillä lisätoimilla edistämme myös kestävän kehityksen tavoitteiden (SDG)¹ saavuttamista.

Me, kaupunginjohtajat ja paikallishallinnon johtajat, sitoudumme siksi turvaamaan väestön terveyden ja hyvinvoinnin ryhtymällä kunnianhimoisiin toimin paikallisella tasolla läheisessä yhteistyössä kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan, alueellisen tason viranomaisten (ja muiden paikallishallinnon viranomaisten), kansallisten hallitusten, EU:n toimielinten, yksityisen sektorin ja akateemisten instituutioiden kanssa tarkoituksena saavuttaa seuraavat tavoitteet vuoteen 2030 mennessä:



Merkittävä **ilmanlaadun** parantuminen kaupungeissa, edistyminen WHO:n ilmanlaatusuosituksen noudattamisessa ja EU:n ilmanlaatustandardien ylittäminen mahdollisimman pian.



Merkittävä edistyminen **vesistöjen laadun parantamisessa** ja **vedenkäytön tehokkuudessa**.



Huomattava edistyminen kaupunkialueiden **biologisen moninaisuuden** säilyttämisessä ja parantamisessa, muun muassa lisäämällä viheralueiden kokoa ja laatua sekä pysäyttämällä kaupunkien ekosysteemien vähenemisen ja elvyttämällä jo menetettyjä ekosysteemejä.



Siirtyminen kohti **kiertotaloutta** parantamalla huomattavasti kotitalouksien kunnallisjätteen hallintaa, vähentämällä jätteen tuottamista ja kaatopaikoille päätyvää jätettä sekä lisäämällä merkittävästi uudelleenkäyttöä, korjaamista ja kierrättämistä.



Merkittävä **melusaasteen** väheneminen lähemmäs WHO:n suositustasoja.

Paneudumme kaikkiin viiteen osa-alueeseen siten, että painopisteitämme ovat kulloinkin ne alueet, jotka aiheuttavat suurimpia haasteita kaupungeissamme.

Kaikilla näillä viidellä osa-alueella me, kaupunginjohtajat ja paikallishallinnon johtajat, sitoudumme seuraaviin toimiin:

- Asetamme seuraavien kahden vuoden kuluessa vertailutasot ja kunnianhimoiset tavoitteet, jotka ylittävät EU:n lainsäädännön vähimmäisvaatimukset²
- Toteutamme kokonaisvaltaisia käytäntöjä ja ohjelmia tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä
- Raportoimme säännöllisesti täytäntöönpanosta ja edistyksestä.

¹ Eryitystä hyötyä niistä on seuraavien tavoitteiden kohdalla 3: Taata terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille; 6 Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.; 11: Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuin- ja työalueet. 12: Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys.; ja 15: Suojella maakekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävästä käytöstä; edistää metsien kestävästä käytöstä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtymisen ja luonnon monimuotoisuuden häviämisen.

² EU:n lainsäädännön vähimmäisvaatimukset pyritään ylittämään kaikilla alueilla lukuun ottamatta veden laatua. Siltä osin tavoitteemme on saavuttaa se, mikä on määritetty EU:n vesilainsäädännössä eli vesipuitteidirektiivissä, juomavesidirektiivissä, uimavesidirektiivissä ja direktiivissä yhdyskuntajätevesien käsittelystä.

Tähän päästäksemme tarvitsemme vahvaa poliittista johtajuutta, jotta saamme mukaan kunnallistason vastaavat viranomaiset, paikalliset sidosryhmät ja kansalaiset, jotta voimme kehittää tarvittavaa kapasiteettiä ja taitoja, priorisoida resurssiamme, kannattaa ekologisia tuotteita ja palveluja julkisessa hankinnsassa sekä panna täytäntöön tarvittavat säännökset.

Sitouksemme tueksi me, kaupunginjohtajat ja paikallishallinnon johtajat, kehotamme alueellisia ja kansallisia hallituksia ja EU:n toimielimiä ryhtymään seuraaviin toimiin:

- Puuttumaan saastumislähteisiin ja muihin ympäristön tuhoutumisen syihin, joihin me emme maantieteellisistä syistä pysty vaikuttamaan tai jotka ovat toimivaltamme ulkopuolella
- Ottamaan käyttöön ja kohdentamaan riittävästi teknisiä ja taloudellisia resursseja ja varmistamaan tarvittavat poliittiset puitteet, joilla edistetään sitouksemme täytäntöönpanoa
- Tekemään yhteistyötä kaupunkien kanssa siten, että kaupunkialueiden ympäristöhaasteet otetaan kaikilla tasoilla huomioon asiaan liittyvien poliittisten linjausten suunnittelussa
- Edistämään teknologioiden ja ratkaisujen kehitystä ja käyttöönottoa nopeuttavia paikallisia innovaatioita, joiden avulla kaupungeistamme tulee vihreämpiä ja terveellisempiä.

Sitoutumisemme kaikkiin viiteen osa-alueeseen on eritelty tämän asiakirjan eri osioissa.

Kaupunginjohtajan tai vastaavan edustajan nimi:

.....

Virkaasema:

Päivämäärä:

Allekirjoitus:

Valtuuttanut (kunnanvaltuuston tai vastaavan päätöksentekaelimen nimi):

..... päivänä:

aloite
Euroopan komission



Sitouksemme hyvän ilmanlaadun saavuttamiseen

Ilmansaaste on Euroopassa suurin ympäristöstä johtuva terveysriski, ja ongelma on suurin kaupungeissa.

Vaikka ilmanlaatu onkin parantunut viime vuosikymmeninä seurauksena eri hallintotasojen tarkempien ilmanlaatusäännösten ansiosta, ilmansaasteiden pitoisuudet monissa kaupungeissa ja useilla alueilla ylittävät silti sekä EU:n standardit että Maailman terveysjärjestön suositustasot. Altistuminen suurille ilmansaasteiden pitoisuuksille, etenkin pienhiukkasille (PM_{2,5}), typpidioksidille (NO₂) ja otsonille (O₃), aiheuttaa noin 400 000 ennen aikaista kuolemaa EU:ssa vuosittain. Ilmansaasteet aiheuttavat myös happamoitumista ja rehevöitymistä, jotka vahingoittavat Euroopan luonnon monimuotoisuutta.

Euroopan unioni on kehittänyt linjauksia ja lainsäädäntöä ilmanlaadun parantamiseksi. Esimerkiksi ilmanlaatua koskevista direktiiveistä asetetaan ilmanlaatustandardeja ja valvontavaatimuksia koko EU:lle.

Ilmanlaadun parantuminen riippuu siitä, pystytäänkö ilmansaasteen merkittävimpiin syihin eli kuljetus-, energia- (mukaan lukien kotitalouksien lämmitys) sekä maanviljelys- ja teollisuusalan saasteisiin vaikuttamaan. Jos haluamme saavuttaa synergioita ilmasto-, energia- ja liikenne linjausten kanssa, toiminnan on oltava yhdenmukaista niin kansallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla.

Kaupungeilla on merkittävä rooli ilmanlaadun parantamisessa, sillä ne voivat kohdistaa toimensa kaupunkiympäristöjen merkittävimpiin saastumisen lähteisiin. Vahvistamalla sitoumustaan ja ryhtymällä lisätoimiin kaupunkimme voivat antaa merkittävän panoksen EU:n laajemman nollasaastetavoitteen saavuttamiseksi ilmanlaadun osalta. Siten voidaan saavuttaa huomattavia parannuksia kaupunkien ilmanlaadussa EU:n alueella vuoteen 2030 mennessä ja täyttää EU:n ilmanlaatustandardit mahdollisimman pian.

Ilmaiseimme täten sitoutuvamme tulevaisuuteen, jossa kansalaisemme voivat hengittää puhdasta ilmaa.

Allekirjoittamalla Green City Accord -aloitteen sitoudumme saavuttamaan merkittävän ilmanlaadun paranemisen kaupungeissa, edistymisen WHO:n ilmanlaatusuosituksen noudattamisessa vuoteen 2030 mennessä ja EU:n ilmanlaatustandardien ylittämisen mahdollisimman pian.

Konkreettisesti sitoudumme seuraavaan:

- Vähentämään huomattavasti toimenpiteiden, käytänteiden ja lainsäädännön keinoin vaikutusvallassamme olevista lähteistä syntyviä ilmansaasteita
- Ottamaan ilmanlaadun vaikutukset ja sivuhyödyt huomioon kehitettäessä muita asiaan liittyviä linjauksia ja suunnitelmia, joita ovat etenkin kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopäätöksiin sisältyvät kestävä energian ja ilmastotoimen suunnitelmat (Sustainable Energy and Climate Action Plans, SECAP), erityisesti liikenteeseen tai energiaan liittyvät rajoitukset, kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmat (Sustainable Urban Mobility Plans, SUMP) ja uusiutuvan energian käyttöönotto sekä maankäytön suunnitteluprosessit.

Harkitsemme seuraavia toimia ja toimenpiteitä:

- Vähäpäästöisten tai päästöttömien alueiden luominen, ajoneuvorajoitusten tai taloudellisten kannusteiden käyttöönotto (esimerkiksi tietullit tai pysäköintimaksut) sekä pyöräilyn ja sähköajoneuvojen käytön tukeminen
- Julkisen liikenteen tekeminen houkuttelevammaksi, esteettömämmäksi ja puhtaammaksi
- Energiankulutuksesta syntyvän ilmansaasteen vähentäminen tukemalla energiatehokkaiden, puhtailla lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmillä varustettujen talojen rakentamista ja uusiutuvilla energialähteillä toimivien asennusten käyttöönottoa
- Ilmanlaadun säännöllinen valvonta kaupungin alueella ja julkinen tiedotus ajantasaisesti ja helposti saatavilla olevassa muodossa
- Yhteistyö asianmukaisten instituutioiden kanssa, jotta voidaan varmistaa laadukkaat päästöinventaarit, -mallit ja -analyysit
- Yhteistyö asianmukaisten instituutioiden kanssa tutkimuksen lisäämiseksi ilmansaasteiden paikallisista vaikutuksista, ilmanlaadun parannusten paikallisista eduista sekä seurauksista paikalliselle taloudelle
- Tietoisuuden lisääminen ilmansaasteesta, jotta kansalaiset voivat vähentää altistumistaan.

Sitouksemme vesistöjen laadun ja vedenkäytön tehokkuuden parantamiseen

EU:n alueella jokiin, järviin ja rannikkovesiin kohdistuu yhä huomattavia paineita, eikä enemmistö vesialueista vieläkään saavuta hyvää ekologista ja kemiallista tilaa. Pohjaveden laadusta ja saatavuudesta huolehtiminen on tärkeää, sillä se muodostaa noin 50 prosenttia juomavesivarannoistamme. Puhtaan, edullisen veden saatavuus juomavedeksi ja sanitaatioon on edellytys terveydelle ja hyvinvoinnille.

EU:lla on kattava vesilainsäädäntö³, jolla hallitaan pääasiallisia saastumisen lähteitä ja varmistetaan integroitu veden hallinta, mutta täytäntöönpanoa ja valvontaa on tehostettava. Lisää toimia tarvitaan täytäntöönpanon parantamiseksi, Euroopan vesilähteiden suojelemiseksi ja niiden laadun parantamiseksi.

Puhtaan ja turvallisen veden varmistaminen kaupunkien kasvavalle väestölle muodostaa jatkuvan haasteen. Yhdyskuntajätevesien keräämisessä ja käsittelyssä on tapahtunut huomattavaa edistymistä, mutta uudet paineet, kuten ilmastonmuutos, vesipula ja puhdistuslaitosten uudistaminen siten, että ne voivat poistaa enemmän epäpuhtauksia, vaativat jatkuvia ja pitkäkestoisia ratkaisuja.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelman saasteiden nollatason tavoitteessa tunnistetaan kaupunkien vesien saastumista (mukaan lukien valunta kaupunkialueilta) ehkäisevien lisätoimien tarve sekä korostetaan vaarallisten saasteiden, kuten mikromuovien ja kemikaalien (mukaanlukien lääkeaineet) rajoittamisen tärkeys. Käsitellyn jäteveden uudelleenkäyttöä on painotettu EU:n resurssitehokkuuteen liittyvässä politiikassa ja viime aikoina kiertotalouden saavuttamiseen pyrkivän työn yhteydessä. Kaupunkialueiden panos voi olla merkittävä EU:n nollasaastetavoitteen saavuttamisessa, kuten myös veden uudelleenkäytön helpottamisessa sekä vedenkäytön tehokkuuden parantamisessa.

Ilmaiseimme täten sitoutuvamme tulevaisuuteen, jossa kansalaisemme voivat nauttia puhtaasta vedestä.

Allekirjoittamalla Green City Accord -aloitteen sitoudumme parantamaan paikallisten vesistöjemme ekologista ja kemiallista tilaa, edistämään juomavetemme alkuperänä toimivien vesilähteiden suojelua ja lisäämään kaupunkiemme vedenkäytön tehokkuutta vuoteen 2030 mennessä.

Konkreettisesti sitoudumme seuraavaan:

- Sitoudumme toteuttamaan toimia ja ottamaan käyttöön toimintatapoja, joilla voidaan parantaa veden laatua ja kaupunkiemme vedenkäytön tehokkuutta
- Integroimme veteen liittyvät toimet muihin asianmukaisiin käytäntöihin ja suunnitelmiin.

³ Muun muassa vesipuitedirektiivi (2000/60/EY), juomavesidirektiivi (98/83/EY), uimavesidirektiivi (2006/7/EY), direktiivi yhdyskuntajäteveden käsittelystä (91/271/ETY), tulvadirektiivi (2007/60/EY).

Harkitsemme seuraavia toimia ja toimenpiteitä:

- Veden määritys kriittiseksi tekijäksi ympäristön kannalta kestäväälle kaupunkisuunnittelulle esim. lisäämällä vihreää infrastruktuuria kaupunkien valumaveden ohjaamiseen
- Sadeveden kerääminen ja myrskyvesien ylivirtausten hallinta, mukaan lukien luonnolliset talteenottomenetelmät
- Lisääntyvää huolta aiheuttavien saastuttavien aineiden (mikrosaasteet, lääkeaineet ja mikromuovit) ongelmaan tarttuminen käyttämällä kohdennettuja toimia ja innovatiivisia lähestymistapoja, mukaan lukien moderneja vedenkäsittelytekniikoita ja luontoon perustuvia ratkaisuja silloin, kun se on mahdollista
- Kiertotalouden tukeminen vähentämällä saasteita jo niiden syntysijoilla, kehittämällä energianeutraaleja jätevesiverkkoja ja jätevedenkäsittelylaitoksia, vähentämällä vuotoja verkostojen varrella ja kierrättämällä käsiteltyä jätevettä
- Vesiympäristöjen toiminnan ennallistaminen vesialueiden hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi
- Valvonnan parantaminen, jotta voidaan muodostaa synergioita vesialueiden laadun ja käsittelyprosessin välille
- Vedenhallintakäytännön tehokkaaseen koordinointiin osallistuminen laajaalaisesti olennaisena osana kaupungin vedenhuoltoon ja veteen kohdistuvien paineiden vähentämistä
- Tietoisuuden edistäminen ja kansalaistieteen käyttö sen varmistamiseksi, että kansalaiset ymmärtävät veden tärkeyden ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille sekä sen roolin kiertotaloudessa ja ovat tietoisia sen turvallisuuden varmistamiseen tarvittavista kustannuksista ja toimista.

Sitouksemme kaupunkialueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja parantamiseen

Viime vuosikymmeninä tapahtuneesta edistyksestä huolimatta elinympäristöjen ja lajien suojeleminen on ollut riittämätöntä, ennallistamista on tehty vain pienellä mittakaavalla, ja lainsäädännön täytäntöönpano on ollut puutteellista. Näiden seurauksena Euroopan biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemien tila heikkenevät edelleen. Haitalliset vieraslajit ovat kasvava uhka kotoperäisen luonnon monimuotoisuudelle. Lisäksi kaupunkirakenteiden hajautuminen yleistyy EU:ssa, mikä vaikuttaa maaperän ja maisemien ympäristön kannalta olennaisiin toimintoihin ja vähentää viheralueiden saatavuutta.

Kaupunkien väestön kasvaessa luonnon monimuotoisuuden palauttamisesta, suojelusta ja parantamisesta tulee entistä tärkeämpää terveydellemme ja hyvinvoinnillemme. Kaupungeissa luonto mahdollistaa kaupunkiviljelyä, virkistymistä, kuntoilua ja sosiaalisia kohtaamisia. Luontoon perustuvat ratkaisut ovat tehokas keino ratkaista kaupunkien haasteita aina melu- ja ilmansaasteen vähentämisestä vedenpuhdistukseen, kiinteistöjen suojaamiseen ja jäähdyttämiseen, hiilen imeyttämiseen ja tulvariskien lieventämiseen. Kaupunkien ja kaupunkien lähialueiden mahdollisuudet hillitä ilmastonmuutosta muun muassa puiden istuttamisen ja ekosysteemin ennallistamisen kautta on tunnustettava laajemmin.

EU:lla on jo käytössä kattava valikoima luonnonsuojelusäännöksiä. Lintu- ja luontotyyppidirektiivit ovat EU:n tärkeimmät lainsäädännölliset välineet biologisen monimuotoisuuden ja luonnon suojelussa, ja ne muodostavat myös maailman suurimman suojelusalueiden Natura 2000 -verkoston ytimen. Toukokuussa 2020 ryhdyttiin lisätoimiin uuden, vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biologista monimuotoisuutta koskevan strategian hyväksymiseksi. Strategiassa ehdotetaan kunnianhimoisia toimia, joilla voitaisiin edistää biologisen moninaisuuden toipumista, ja kehoitetaan yli EU:n 20 000 asukkaan kaupunkia laatimaan kaupunkien viherryttämissuunnitelmia biologisesti monimuotoisten ja helposti saavutettavissa olevien kaupunkiviheralueiden luomiseksi ja haitallisten käytäntöjen rajoittamiseksi.

Ilmaisemme täten sitoutuvamme tulevaisuuteen, jossa kansalaisemme voivat nauttia kaupunkien viheralueista.

Allekirjoittamalla Green City Accord -aloitteen sitoudumme saavuttamaan huomattavaa edistystä kaupunkialueiden biologisen moninaisuuden säilyttämisessä ja parantamisessa, muun muassa lisäämällä viheralueiden kokoa ja laatua sekä pysäyttämällä kaupunkien ekosysteemien vähentymisen ja elvyttämällä jo menetettyjä ekosysteemejä vuoteen 2030 mennessä.

Konkreettisesti sitoudumme seuraavaan:

- Ryhdymme toimenpiteisiin, otamme käyttöön linjauksia ja valvomme säännöksiä, joilla suojellaan, ennallistetaan ja parannetaan kaupunkiemme luontoa
- Teemme yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, jotta biologinen monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut voidaan valtavirtaistaa muilla sektoreilla.

Harkitsemme seuraavia toimia ja toimenpiteitä:

- Vihreän infrastruktuurin laajuuden ja/tai laadun lisääminen kaupungeissamme, jotta voimme tarjota kansalaisille useita etuja ja parantaa biologista monimuotoisuutta ja yhdistää kaupunkien ja niiden lähialueiden viheralueet toisiinsa
- Luontopohjaisten ratkaisujen käytön laajentaminen, jotta voidaan parantaa ilmastonmuutoksen vaikutusten sietokykyä ja ratkaista kaupunkien ongelmia, kuten helleaaltoja, tulvia, ilman- ja vedensaasteita sekä melua
- Kaupunkien uusien infrastruktuuriprojektien nettoposiitiivisen biodiversiteettivaikutuksen varmistaminen
- Maaperän sulkemisen estäminen aina, kun se on mahdollista, sekä tiukkojen sääntöjen laatiminen, joilla voidaan kompensoida haitallisia ympäristövaikutuksia tapauksissa, joissa maaperän sulkemista rakentamisella ei voida välttää
- Saastuneiden maaperäalueiden tunnistaminen ja korjaaminen
- Torjunta-aineiden käytön lopettaminen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta haitallisten käytäntöjen rajoittaminen kaupunkien viheralueilla
- Haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ehkäisy kaupunkialueilla
- Lajiston kannalta moninaisten luonnonvaraisten pölyttäjien yhdyskuntien tukeminen kaupunkialueilla
- Tietoisuuden lisääminen luonnon eduista ja kaupunkilaisten kannustaminen ryhtymään toimeen
- Sellaisten kaupungeissa ja niiden ulkopuolella sijaitsevien alueiden tunnistaminen, jotka tarjoavat mahdollisuuksia ekosysteemien ennallistamiseen ja/tai puiden istutukseen, jotta voidaan edistää EU:n-laajuisia ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja biologisen monimuotoisuuden ennallistamistavoitteita
- Urbanien Natura 2000 -alueiden ja muiden suojelualueiden tehokkaan suojelun ja hallinnan edistäminen luonnon ja kansalaistemme yhteiseksi eduksi.

Sitouksemme kiertotalouden edistämiseen, jätteen vähentämiseen ja kierrätyksen lisäämiseen

Jätteenhallinta on yhä merkittävä haaste EU:n alueella. Kaupunkialueiden laajeneminen on saanut aikaan tuotannon ja kulutustottumusten kasvua ja lisännyt yhdyskuntajätteen syntymistä. Vuonna 2018 syntyneistä 251 miljoonasta tonnista yhdyskuntajätettä vain 47 prosenttia kierrätettiin tai kompostoitui⁴. Huomattava määrä yhdyskuntajätettä päätyy yhä kaatopaikalle tai poltettavaksi. Jos tuotteita ei saada riittävästi uudelleenkäyttöön ja materiaaleja kierrätykseen, luonnonvaroja käytetään vastaavasti enemmän.

EU on ottanut käyttöön lainsäädäntökehyksen (ja rahoituksen), jolla voidaan tukea jäsenmaiden ja kaupunkien jätteenhallinnan parantamiseen tähtääviä toimia. Jätehallinnan sääntelyäon vahvistettu myös tarkistamalla vuonna 2018 EU:n säädöksiä ja nostamalla niiden tavoitetasoa varsinkin jätteiden syntymisen ehkäisyn ja kierrätyksen osalta. Samalla hyväksyttiin kattava kiertotalousvisio eli uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma, jonka tavoitteena on pienentää EU:n kulutusjalanjälkeä ja kaksinkertaistamaan kiertomateriaalien käyttö tulevilla vuosikymmenellä lisäten samalla uusia työllistämismahdollisuuksia. Lisäksi visioon sisältyy tärkeä tavoite jäljelle jäävän (kierrättämättömän) yhdyskuntajätteen puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä ottamalla käyttöön aloitteita tuotteiden elinkaaren eri vaiheissa suunnittelusta valmistukseen ja kulutukseen, korjaamiseen, uudelleenkäyttöön, kierrätykseen ja luonnonvarojen tuontiin takaisin talouteen.

Kaupungeilla on merkittäviä asema jätelainsäädännön täytäntöönpanossa. Ne voivat myös tehokkaasti ottaa käyttöön ja kannustaa kehittämään innovatiivisia ratkaisuja, joiden avulla kiertotalous toteutuu. Paikallistason toiminta vaikuttaa merkittävästi kaupunkien ja alueiden Circular Cities and Regions Initiative (CCRI) -kiertotalousaloitteen täytäntöönpanoon. Tämä aloite tukee kiertotaloutta edistäviä ratkaisuja paikallisilla ja alueellisilla tasoilla.

Vahvistamme täten sitoutuvamme tulevaisuuteen, jossa jätettä syntyy vähemmän ja jossa syntyvä jäte muutetaan uusiksi resursseiksi.

Allekirjoittamalla Green City Accord -aloitteen sitoudumme siirtymään kohti kiertotaloutta parantamalla huomattavasti kotitalous- ja yhdyskuntajätteen hallintaa, vähentämällä syntyvää ja kaatopaikoille päätyvää jätettä sekä lisäämällä merkittävästi uudelleenkäyttöä, korjaamista ja kierrättämistä vuoteen 2030 mennessä.

Konkreettisesti sitoudumme seuraavaan:

- Otamme käyttöön tuotteiden koko elinkaaren kohdistuvia käytänteitä ja toimia, joilla voimme lisätä kiertotalouden omaksumista kaupungeissamme, panemme täytäntöön tarvittavan jätelainsäädännön, vähennämme syntyvää jätettä ja edistämme kestäväää kulutusta.

⁴ EUROSTAT (2020). [Yhdyskuntajätetilastoja](#).

Harkitsemme seuraavia toimia ja toimenpiteitä:

- Erilliskeräysjärjestelmien parantaminen ja laajentaminen, etenkin paperille ja kartongille, lasille, metalleille, muoveille, biojätteelle, kotitalouksien ongelmajätteelle ja tekstiileille
- Taloudellisten välineiden käyttäminen aiheuttamisperiaatteen soveltamisessa, etenkin syntyvien jätekustannusten maksamiseen tähtäävät "Pay-as-you-throw"-järjestelmät
- Jätteen polttamisen vähentäminen
- Tehokkaiden toimenpiteiden ottaminen käyttöön, jotta voidaan vähentää kertakäyttöisen muovin kulutusta ja poistaa muoviroskat
- Uudelleenkäyttöön kannustaminen esimerkiksi korjaamalla, erityisesti huonekalujen, vaatteiden ja sähkö- ja elektroniikkalaitteiden osalta tai 'jätteettömillä' julkisilla tapahtumilla
- Ympäristöystävällisten julkisten hankintojen ja EMAS-rekisteröitymisten lisääminen
- Yleisön tietoisuuden lisääminen / kannustaminen kestävämpiin kulutustottumuksiin ja EU:n ympäristömerkin sekä muiden merkkien käytön omaksuminen
- Innovatiivisten kiertotalouden ratkaisujen pilotointi ja esittely kaupunkitasolla
- Kiertotalousratkaisujen täytäntöönpanon tukeminen tuotteiden koko elinkaaren osalta useilla toimialoilla, kuten biopohjaisissa arvoketjuissa, elintarvikkeiden, energian, rakennusten ja kaupunkisuunnittelun aloilla
- Elintarvikejätteen vähentäminen muun muassa asettamalla määrällisiä vähennystavoitteita
- Aloitteiden ja sidosryhmien välisten kumppanuuksien edistäminen ja tukeminen.

Sitouksemme melusaasteen vähentämiseen

Melusaaste on merkittävä ympäristöstä johtuva terveysongelmien aiheuttaja. Jatkuva altistuminen suurelle melutasolle aiheuttaa unihäiriöitä, sydän- ja verisuonisairauksia, stressiä ja kognitiivisten toimintojen heikentymistä. Kroonisella altistumisella on merkittäviä vaikutuksia fyysiseen ja mielenterveyteen ja hyvinvointiin.

Yleisin ympäristömelun aiheuttaja on liikenne. Tieliikenteen melu on merkittävä ympäristöongelma. Vähintään 20 prosenttia EU:n väestöstä elää alueilla, joilla liikenteen melu ylittää terveydelle haitallisen tason. Kaupunkien kasvu ja liikenneverkkojen laajeneminen lisää melusaastetta entisestään.

EU:n ympäristömeludirektiivi on pääasiallinen melun vähentämiseen tähtäävä lainsäädäntökehys. Direktiivi tarjoaa yhteisen toimintamallin, jonka avulla voidaan välttää ja ehkäistä ympäristömelulle altistumista raporttien avulla (melukartoitus ja toimintasuunnitelmat). Siten voidaan vähentää melun haittavaikutuksia ja suojella hiljaisia alueita. Erityisillä lainsäädäntötoimilla on lisäksi pyritty puuttumaan meluun tai torjua sitä melun lähteellä rajaamalla tiettyjen ajoneuvojen tai laitteiden melutasoja.

Jonkin verran edistystä on saavutettu, mutta silti melusaaste lisääntyy jatkuvasti ja heikentää monien kaupunkialueella asuvien elämänlaatua. Vuonna 2018 Maailman terveysjärjestö julkaisi ohjeistuksen ympäristömelusta Euroopan alueelle. Ohjeissa määritetään meluallistustasot, joiden ei tulisi ylittyä, jotta haitalliset terveysvaikutukset pysyvät mahdollisimman vähäisinä.

Lisätoimia tarvitaan koko EU:n alueella, jotta voidaan varmistaa EU:n ympäristömeludirektiivin parempi täytäntöönpano. Kaupungit ovat kriittisessä asemassa melun hallinnassa.

Ilmaistemme täten sitoutuvamme tulevaisuuteen, jossa ympäristömelu ei vaaranna kansalaisten terveyttä.

Allekirjoittamalla Green City Accord -aloitteen sitoudumme vähentämään kaupunkiemme melusaastetta merkittävästi vuoteen 2030 mennessä siten, että siirymme lähemmäs WHO:n suosittelamia tasoja.

Konkreettisesti sitoudumme seuraavaan:

- Ryhdymme toimenpiteisiin, toteutamme linjauksia ja panemme täytäntöön asetuksia, joilla voimme saavuttaa kunnianhimoisia vähennyksiä melusaasteen hillinnässä.
- Lisäämme ilmanlaadun vaikutukset ja sivuhyödyt muiden asianmukaisten linjausten ja suunnitelmien kehitykseen, joita ovat etenkin kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjoihin sisältyvät kestävän energian ja ilmastotoimen suunnitelmat (SECAP), liikenne (etenkin kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmat, SUMP) ja maankäytön suunnitteluprosessit.

Harkitsemme seuraavia toimia ja toimenpiteitä:

- Olemassa olevien hiljaisten alueiden kartoittaminen ja niiden suojele melusaasteen lisääntymiseltä
- Rahdinkuljetusten hiljentämiseen tähtäävien suunnitelmien toteuttaminen
- Autottomien vyöhykkeiden perustaminen, ajoneuvorajoitusten tai talouskannustimien käyttöönotto (esimerkiksi rengaskoon tai suorituskyvyn perusteella), kevyen liikenteen tukeminen ja vastaavat toimet
- Melukarttojen ja toimintasuunnitelmien kehittäminen tai päivittäminen ympäristömeludirektiivin edellyttämällä tavalla sekä suunnitelmien asianmukaisen täytäntöönpanon varmistaminen
- Liikennevirtojen hallitseminen, nopeusrajoitusten laskeminen ja melua vähentävien tiepäällysten käyttäminen, jotta rengas- ja katumelu vähenee
- Kaupunkisuunnittelutoimien ja muutosten toteutus infrastruktuuriin, jotta melua saadaan vähennettyä sen lähteellä
- Melusteiden käyttöönotto ja eristysratkaisujen rakentaminen tarvittaessa
- Yleisön sitouttaminen ja tietoisuuden lisääminen melusaasteesta, jotta kansalaiset voivat vähentää altistumistaan.